

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 427/2024-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a zo sudcov Jany Baricovej a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Gabrielou Jablonskou, Letná 40, Košice, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/12/2023 z 29. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto uznesenia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. mája 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie, ako aj priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 11 miliónov eur a náhrady trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom Mestským súdom Košice pod sp. zn. K2-33Cb/117/2020 [pôvodne Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 33Cb/117/2020] v procesnom postavení žalobkyne, ktorá sa proti žalovanej (Ergomed Poliklinika, s. r. o.) domáha určenia, že je jej spoločníčkou, a to vzhľadom na skutočnosť, že neexistoval exekučný titul, na základe ktorého bola zbavená účasti v obchodnej spoločnosti.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 33Cb/117/2020 z 8. februára 2022 žalobu zamietol na podklade zistení, že účasť sťažovateľky v obchodnej spoločnosti žalovanej nie je možné obnoviť z dôvodu,

že jej obchodný podiel bol prevedený na tretiu osobu skôr, než bola exekúcia zastavená. Sťažovateľka bola rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 9Cb/40/2011 z 22. mája 2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Cob/159/2014 z 9. apríla 2015 zaviazaná na zaplatenie 208 936,32 eur s príslušenstvom z titulu nezaplatenia odplaty za pohľadávku postúpenú v prospech INKASNÝ SERVIS a.s. V rámci výkonu citovaného rozhodnutia bol vydaný exekučný príkaz na vykonanie exekúcie postihnutím obchodného podielu sťažovateľky v obchodnej spoločnosti žalovanej. S účinnosťou od 15. mája 2021 bol jediným spoločníkom žalovanej yew j. s. a. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 20Er/137/2017 zo 7. septembra 2020 bola exekúcia na obchodný podiel sťažovateľky zastavená, avšak o zastavení exekúcie bolo rozhodnuté v čase, keď už bol obchodný podiel prevedený 5. augusta 2017 na obchodnú spoločnosť RS INVESTMENT MANAGEMENT LTD a následne 3. októbra 2018 na OpopReal, s. r. o., pričom exekučné konanie bolo právoplatne zastavené 10. októbra 2020. Účasť sťažovateľky v obchodnej spoločnosti žalovanej by bolo možné obnoviť iba v prípade, že by exekúcia bola zastavená v čase predchádzajúcom momentu prevodu.

4. Na odvolanie bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený ako vecne správny rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4Cob/111/2022 z 19. októbra 2022. Na zdôraznenie správnosti krajský súd doplnil, že novinové články z denníka Sme a Hospodárskych novín, v ktorých došlo k objasňovaniu účelového konania Kočnera v spore s Unipharmou, môžu byť podnetom na ďalšie dokazovanie, no nemožno ich považovať za informácie, ktoré bez ďalšieho dokazovania prevezme súd ako skutkový základ. Sťažovateľka nesplnila svoju povinnosť, keďže nepredložila na podporu svojich tvrdení žiadne dôkazy.

5. K námietke sťažovateľky o tom, že zápisom do obchodného registra predchádzali neplatné právne úkony, ktorými sa nikto nezaoberal (exekúcia a podanie návrhu na začatie konania z dôvodu neurčitosti a nezrozumiteľnosti), krajský súd akcentoval, že právnym úkonom nie je exekúcia a ani podanie návrhu na začatie exekúcie, keďže celé exekučné konanie sa riadi Exekučným poriadkom.

6. Odvolací súd zdôraznil správnosť aplikácie § 148 ods. 3 Obchodného zákonníka, podľa ktorého ak obchodná spoločnosť, ktorej obchodný podiel je predmetom exekúcie, nie je obchodnou spoločnosťou jednoosobovou a súčasne spoločenská zmluva vôbec nepripúšťa prevod obchodného podielu alebo ho pripúšťa iba so súhlasom valného zhromaždenia, má doručenie exekučného príkazu obchodnej spoločnosti rovnaké účinky ako zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti súdom. Preto obchodný podiel spoločníka v postavení povinného prechádza na obchodnú spoločnosť a predmetom exekúcie sa stáva nárok na vyrovnací podiel spoločníka v zmysle § 150 Obchodného zákonníka, ktorého účasť v spoločnosti zanikla okamihom doručenia exekučného príkazu na obchodný podiel spoločníka samotnej obchodnej spoločnosti. V prejednávanom spore bol exekučný príkaz o začatí exekúcie postihnutím obchodného podielu sťažovateľky u žalovanej doručený obchodnej spoločnosti 8. apríla 2017 a týmto dňom zanikla účasť sťažovateľky v obchodnej spoločnosti žalovanej.

7. Podľa odvolacieho súdu po zastavení exekúcie, ktoré nastalo až po tom, ako zexekvovaný obchodný podiel sťažovateľky v obchodnej spoločnosti bol prevedený na ďalšie obchodné spoločnosti, nie je možné obnoviť jej účasť ako spoločníčky žalovaného. Toto by bolo možné iba

v čase, ak by obchodná spoločnosť nepreviedla obchodný podiel na iného spoločníka alebo na tretiu osobu.

8. Odvolací súd ďalej argumentoval, že sťažovateľka má nárok na majetkové vyrovnanie podľa § 148 ods. 4 Obchodného zákonníka, nie však na navrátenie do pôvodného stavu pred zastavením exekúcie (§ 61 Exekučného poriadku). Okrem toho, sťažovateľka ako povinná mohla v exekučnom konaní tvrdiť, že žalobca v danom konaní nie je exekučne oprávneným pre vymáhanie pohľadávky, keďže ju 21. augusta 2015, t. j. pred začatím exekúcie, postúpil na iného veriteľa (INKASNÝ SERVIS a.s. ako postupca uzavrel 21. augusta 2015 zmluvu o postúpení pohľadávky vymáhanej v predmetnej exekúcii so spoločnosťou International Investment Development Holding a. s. ako postupníkom).

9. Proti rozsudku krajského súdu z 19. októbra 2022 sťažovateľka podala dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku [(ďalej len „CSP“); zmätočnosť], ako aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (nesprávne právne posúdenie).

10. Dovolací súd v kontexte vady zmätočnosti, ktorú v konaní pred odvolacím súdom nezistil a dovolanie v relevantnej časti odmietol ako neprípustné, konštatoval, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je svojvoľné, nepresvedčivé a nepreskúmateľné a ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie, že účasť žalobkyne v obchodnej spoločnosti žalovanej nie je možné obnoviť v zmysle § 148 ods. 3 a 4 Obchodného zákonníka z toho dôvodu, že jej obchodný podiel, ktorý podliehal exekúcii, bol podľa § 113 ods. 5 Obchodného zákonníka prevedený na tretiu osobu skôr, než bola exekúcia právoplatne zastavená, zároveň konštatoval, že žalobkyňa má nárok na majetkové vyrovnanie so žalovaným podľa § 148 ods. 4 Obchodného zákonníka. Podľa dovolacieho súdu sa krajský súd vyjadril ku všetkým podstatným a pre posúdenie veci relevantným odvolacím námietkam, a nie je mu možné vytýkať, že sa v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne nevysporiadal s argumentáciou sporových strán, resp. sťažovateľky.

11. V súvislosti s namietanými nedostatkami vo vykonanom dokazovaní dovolací súd v podstatnom konštatoval, že z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie (bod 97) vyplynulo, že sťažovateľkou tvrdené dôkazy o nekalých „mafianskych“ praktikách boli bez relevantnej súvislosti s danou vecou, resp. neboli preukázané a boli len v rovine jej tvrdení. Vyplynulo to aj zo zápisnice z pojednávania z 8. februára 2022 (č. 1. 203), v rámci ktorej súd prvej inštancie tvrdenia sťažovateľky o nekalých „mafianskych“ praktikách vyhodnotil ako skutočnosti nesúvisiace s konaním. Zároveň odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (body 44 až 47) zdôraznil správnosť tohto záveru súdu prvej inštancie, keď konštatoval, že sťažovateľka si nesplnila svoju dôkaznú povinnosť, pretože na podporu svojich tvrdení okrem novinových článkov, ktoré nie sú v zmysle § 205 CSP ako listinný dôkaz záväzné pre súd, iné dôkazy nepredložila a ani neoznačila.

12. K namietanému nesprávnemu právnomu posúdeniu veci (rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená) najvyšší súd konštatoval nevyhnutnosť relevantnosti otázky, na ktorej vyriešení spočíva rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolateľka pritom tvrdila, že dosiaľ nebola riešená otázka neprípustnosti zvrátenia už vykonanej exekúcie, ak k zastaveniu exekúcie došlo pre správanie sa v rozpore so zákonom. V dovolaní síce sťažovateľka odôvodňovala nesprávnosť právneho

posúdenia veci odvolacím súdom, no s prihliadnutím na obsah dovolania bolo podľa najvyššieho súdu zrejmé, že nesúhlasí s úvahami a skutkovými závermi a vyhodnotením skutkových okolností odvolacieho súdu. Nesúhlasila s názorom vo veci konajúcich súdov o nemožnosti obnovenia účasti ako spoločníka v obchodnej spoločnosti po tom, ako bol obchodný podiel prevedený v dôsledku exekúcie na tretiu osobu, a to pred zastavením exekúcie.

13. V podstatnom dovolací súd zdôraznil, že sťažovateľka sa snaží zvrátiť účinky už vykonanej exekúcie prostredníctvom podanej žaloby, mala však možnosť brániť sa proti rozhodnutiam vydaným vo veci exekučného titulu, no nepodala ani dovolanie a ani návrh na odklad vykonateľnosti a predmetné rozhodnutia neboli zrušené, takže právny dôvod exekúcie neodpadol. Sťažovateľkou vymedzená otázka nebola kľúčová a relevantná pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Okrem toho je otázkou nejasnou a vychádza z odlišného ako skutočného skutkového stavu, keďže sťažovateľka spája dôsledky exekúcie vo vzťahu k realizácii postihnutia obchodného podielu exekučným prevodom na tretiu osobu s tým, že následne táto exekúcia bola zastavená ako neprípustná. To, že k zastaveniu exekúcie došlo, nemohlo mať vplyv na už vykonané úkony súdneho exekútora. Odvolací súd nezaložil svoje rozhodnutie na posudzovaní povahy a dôvodov zastavenia exekúcie, keďže uvedené nemohlo mať vplyv na ním prijaté závery vo vzťahu k právnemu posúdeniu zákonnosti prevodov v čase pred zastavením exekúcie.

II.

Argumentácia sťažovateľky

14. Sťažovateľka namieta, že najvyšší súd zaťažil konanie vadou nepreskúmateľnosti rozhodnutia z dôvodu jeho nezrozumiteľnosti. Dovolací súd nesprávne preskúmal námietky, podľa ktorých sa správanie žalovanej podľa Občianskeho zákonníka hodnotí ako právny úkon absolútne neplatný. Najvyšší súd rovnako neuviedol, z akých dôvodov sa nezaoberal neprípustnosťou exekúcie, keď z napadnutého uznesenia vyplýva, že považoval za preukázané, že v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie už pôvodný oprávnený nebol vlastníkom pohľadávky vymáhanej v predmetnej exekúcii, a preto nemohol byť účastníkom exekučného konania. Uvedeným spôsobom došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu.

15. Podľa sťažovateľky na tvrdenie o neumožnení dokončiť výsluch sťažovateľky na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo 8. februára 2022, a nevysporiadaní sa s listinou – zmluvou o novácii záväzku a pristúpení k záväzku z 15. októbra 2015, nereagovali vo veci konajúce súdy. V dôsledku uvedeného nevyhodnotenia dôkazov bolo vo veci rozhodnuté predčasne.

16. Sťažovateľka sa nestotožňuje s názorom súdov, ktorý bol vo veci aplikovaný s odkazom na § 148 ods. 3 a 4 Obchodného zákonníka (k tomu pozri bod 10 tohto uznesenia). Dôvodí, že v rozhodovacej praxi dosiaľ nebola riešená otázka neprípustnosti zvrátenia už vykonanej exekúcie, ak k zastaveniu exekúcie došlo pre správanie sa v rozpore so zákonom. Žalovaná v čase doručenia exekučného príkazu v rozpore s uzatvorenou dohodou voľný obchodný podiel previedla, no vyrovnací podiel žalobkyne (sťažovateľky) súdnemu exekútorovi neodviedla, a tak konala v rozpore so zákonom. Týmto vyrovnacím podielom sa mal vysporiadať záväzok dlžníka, t. j. žalobkyne, ktorý mala mať spolu so žalovanou voči veriteľovi. Rozhodnutím súdu sa obišiel zámer zákonodarcu vyplývajúci z § 148 ods. 3 a 4 Obchodného zákonníka uspokojiť veriteľa majetkom

dlžníka. Uvedeným spôsobom došlo k porušeniu základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom.

17. Porušenie svojich majetkových práv sťažovateľka odôvodňuje tým, že v roku 2002 vybuďovala v prospech pacientov integrované centrum zdravotnej starostlivosti, pričom do projektu investovala 11 miliónov eur, o ktoré neprípustnou exekúciou a štyrmi nezákonnými prevodmi obchodného podielu na schránkové firmy prišla bez akejkoľvek náhrady. Bola tak bez zjavného vyrovnania zbavená svojho majetku. Nezákonnosťou uvedeného postupu došlo aj k porušeniu čl. 15 ods. 1 ústavy, keďže 8. decembra 2022 bola sťažovateľka účastníčkou nehody, pri ktorej utrpela triesťivú zlomeninu kostí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka nepreskúmateľnosti rozhodnutia dovolacieho súdu pre nedostatok dôvodov.

19. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. V úvode tejto časti rozhodnutia ústavný súd zdôrazňuje, že v zmysle § 45 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 alebo § 131a tohto zákona neustanovujú inak. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom tohto návrhu, teda v konaní podľa čl. 127 ústavy tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Takto vymedzený rozsah prieskumu ústavného súdu môže byť vo výnimočných okolnostiach modifikovaný (zvyčajne rozšírený) dôvodmi ústavnej sťažnosti (ako to *expressis verbis* vyplýva z § 45 zákona o ústavnom súde, pozn.), z ktorých ale musí zrozumiteľne vyplývať nespochybniteľný záujem sťažovateľa podrobiť ústavnoprávnemu prieskumu konkrétne a adresne vymedzené rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (vymedzený predmetom, subjektom a inými, najmä časovými súvislosťami), na čo musí nevyhnutne vecne nadväzovať aj pregnantná súvzťažná ústavnoprávna argumentácia sťažovateľa. Jedine za kumulatívneho splnenia týchto podmienok je tak potom možné prekročiť petit ústavnej sťažnosti pri rešpektovaní ontologickej podstaty tohto ústavného inštitútu, potierajúc pritom prehnanú ústavnoprávnu solemnitú, ktorej dôsledky by mohli ohroziť materiálnu ochranu sťažovateľových základných práv a slobôd (I. ÚS 514/2020, I. ÚS 272/2024).

21. Sťažovateľka síce v odôvodnení ústavnej sťažnosti namieta aj porušenie základného práva na ochranu života podľa čl. 15 ods. 1 ústavy, a to v súvislosti s nehodou, ktorej účastníčkou bola (bod 17 tohto uznesenia), avšak bez zjavne relevantnej príčinnej súvislosti s postupom najvyššieho súdu v napadnutom konaní. Ani uplatnením materiálneho prístupu k ochrane základných práv

a slobôd pri absencii príčinnej súvislosti namietaného porušenia základného práva na život s napadnutým postupom dovolacieho súdu ústavný súd nemohol prekročiť petit ústavnej sťažnosti tak, ako bol formulovaný sťažovateľkou, v konaní pred ústavným súdom riadne zastúpenou advokátkou. Predmetom ústavného prieskumu v kontexte napadnutého uznesenia najvyššieho súdu je preto namietané porušenie práv na súdnu ochranu, na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom a na ochranu majetku, tak ako to vyplýva z bodu 1 tohto uznesenia.

III.1. K namietaným porušeniam základného práva na súdnu ochranu a základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom:

22. Ústavný súd preskúmal ústavnou sťažnosťou napadnuté uznesenie najvyššieho súdu a dospel k záveru, že argumentácia sťažovateľky nie je spôsobilá viesť k záveru o ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, t. j. k záveru o tom, že zo strany najvyššieho súdu došlo k odmietnutiu spravodlivosti, resp. prístupu k súdu, a k odmietnutiu možnosti vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom.

23. Právo na spravodlivé súdne konanie sa v civilnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za ktorých splnenia civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom vrátane dovolacích konaní (m. m. II. ÚS 581/2017). Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci [§ 421 ods. 1 CSP], resp. v prípade dovolania podaného z dôvodu zmätočnosti [§ 420 písm. f) CSP] otázka posúdenia prípustnosti a dôvodnosti dovolania, je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme, za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné (IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 231/2021). Zároveň ústavný súd svojimi rozhodnutiami oponuje najvyššiemu súdu vtedy, ak tento dovolania posudzuje príliš formalisticky a reštriktívne so zreteľom na skutočný obsah dovolania a princíp materiálneho (nie formálneho) posúdenia existencie dôvodov zakladajúcich možnosť dovolacieho prieskumu (I. ÚS 336/2019, I. ÚS 186/08, I. ÚS 164/2012, IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 231/2021).

24. Vzhľadom na už uvedené ambíciou ústavného súdu nie je hodnotiť, či sťažovateľkou podané dovolanie je prípustné a zároveň dôvodné, čo by bolo neprípustným zásahom do rozhodovacej autonómie dovolacieho súdu v otázke posudzovania prípustnosti a dôvodnosti dovolania (m. m. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016). Úlohou ústavného súdu je posúdiť napadnuté uznesenie najvyššieho súdu z toho pohľadu, či závery v ňom uvedené zodpovedajú požiadavkám obsiahnutým v práve na spravodlivé súdne konanie, a teda či sú ústavne udržateľné (m. m. IV. ÚS 372/2020, IV. ÚS 197/2021).

25. V nadväznosti na namietané porušenie základného práva na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom ústavný súd akcentuje jeho úzku prepojenosť so zásadou kontradiktórnosti, ktorej hlavnou funkciou je oboznámiť sporovú stranu so všetkými dokumentmi a dôkazmi, ktoré

môžu ovplyvniť rozhodnutie a poskytnúť jej možnosti sa k nim vyjadriť. Ide predovšetkým o dôkazy, stanoviská a vyjadrenia protistrany v konaní alebo dôkaz, resp. stanovisko nezúčastneného subjektu (znalec, svedok a pod.) či zabezpečeného samotným konajúcim orgánom z vlastnej iniciatívy (III. ÚS 220/2018).

26. Ústavný súd následne preskúmal podstatné časti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu a dospel k záveru o nedôvodnosti námietky sťažovateľky o nepreskúmateľnosti rozhodnutia dovolacieho súdu.

27. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu požiadavky vyplývajúce pre dovolací súd pri preskúmaní prípustnosti a dôvodnosti dovolania podaného sťažovateľkou z dôvodov zmätočnosti a nesprávneho právneho posúdenia napĺňa. Odôvodnenie neprípustnosti dovolania, poukazujúc na nedôvodnosť námietky zmätočnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj nerelevantnosť formulovanej otázky na prejednávanú vec (nesprávne právne posúdenie), nemožno posúdiť ako nepreskúmateľné, t. j. také, ktorým by neboli rešpektované záruky obsiahnuté v základnom práve na súdnu ochranu. Naopak, odôvodnenie poskytnuté najvyšším súdom je logické a majúce oporu v zákonnej právnej úprave dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku, ako aj ustálenej judikatúre dovolacieho súdu. Záver o odmietnutí dovolania preto ústavný súd nepovažuje za ústavne neudržateľný.

28. V rámci namietanej vady zmätočnosti pre nedostatok dôvodov najvyšší súd akcentoval podstatné časti rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie, z ktorých vyplynul aplikáciou relevantných ustanovení Obchodného zákonníka (predovšetkým § 148 ods. 3 Obchodného zákonníka) záver o zániku účasti sťažovateľky v obchodnej spoločnosti žalovaného doručením exekučného príkazu na jej obchodný podiel v obchodnej spoločnosti žalovanej, pričom vzhľadom na skutočnosť, že k zastaveniu exekúcie došlo až po tom, ako bol obchodný podiel prevedený na ďalšie obchodné spoločnosti s poukazom na zásadu zákazu *restitutio in integrum statu quo antem* (§ 61 Exekučného poriadku platného a účinného do 31. marca 2017), obnovenie jej účasti ako spoločníčky žalovanej už neprichádzalo do úvahy.

29. Úvahy dovolacieho súdu podložené aplikáciou relevantných právnych noriem a odkazom na zásadu zákazu navrátenia do pôvodného stavu sú základom pre závery o tom, že odôvodnenie dovolacieho súdu jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky relevantné otázky predložené sťažovateľkou ako dovolateľkou a právo sťažovateľky ako dovolateľky na súdnu ochranu bolo zo strany dovolacieho súdu plne realizované. V prípade, že došlo k vykonaniu exekúcie, hoci sa neskôr ukáže, že exekúcia nemala byť vykonaná pre neprípustnosť, nemožno už vykonaný exekučný úkon zrušiť.

30. V rámci dovolacieho dôvodu zmätočnosti sa najvyšší súd zaoberal aj namietanou vadou týkajúcou sa procesu dokazovania. V tomto smere náležite odkázal na závery obsiahnuté v jeho uznesení sp. zn. 7Cdo/205/2019 z 28. októbra 2020, podľa ktorých súd nemusí vykonať každý stranou sporu navrhnutý dôkaz, no musí v rozhodnutí vysvetliť, z akých dôvodov ho nevykonal [navrhnutý dôkaz je bez súvislosti s predmetom konania (i), nie je spôsobilý overiť alebo vyvrátiť tvrdenú skutočnosť (ii) alebo je vzhľadom na výsledky dokazovania vykonaného inými dôkazmi nadbytočný (iii)]. Poukázal pritom na podstatné časti rozhodnutia odvolacieho súdu, z ktorých vyplynula irelevantnosť tvrdení sťažovateľky o mafiánskych praktikách, resp. neunesení dôkaznej povinnosti sťažovateľky (k tomu pozri bod 11 tohto uznesenia). Rezultát najvyššieho súdu o tom,

že odvolací súd dostatočne a primerane nevykonanie dôkazov odôvodnil, pričom prijaté skutkové a právne závery odvolacieho súdu sú dostatočne podložené vykonanými dôkazmi, ústavný súd považuje za logický a celkom legitímny.

31. V kontexte vady nesprávneho právneho posúdenia ústavný súd odkazuje na už judikované právne závery dovolacieho súdu, podľa ktorých, aby určitá otázka spĺňala kritérium prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP, musí ísť predovšetkým o otázku zásadného právneho významu (nie o otázku skutkovú), od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá je v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Zároveň platí, že právna otázka, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, musí byť rozhodujúca (kľúčová) pre rozhodnutie vo veci samej, t. j. že ide o otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/158/2017 z 11. októbra 2017).

32. S prihliadnutím na podstatnú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa ústavne súladným spôsobom vysporiadal aj s dovolaním podaným podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Právna otázka predložená sťažovateľkou (nepripustnosť zvrátenia už vykonanej exekúcie, ak k zastaveniu exekúcie došlo pre správanie sa v rozpore so zákonom) bola pre posúdenie veci z pohľadu merita veci, ktorým bolo určenie, že sťažovateľka je spoločníčkou obchodnej spoločnosti žalovanej, irelevantná, keďže úvahy vo veci konajúcich súdov neboli založené na posudzovaní povahy a dôvodov zastavenia exekúcie, pretože uvedené je bez vplyvu na závery k právnemu posúdeniu zákonnosti prevodov obchodného podielu v čase pred zastavením exekúcie. Ústavná udržateľnosť záveru najvyššieho súdu o irelevantnosti právnej otázky formulovanej sťažovateľkou (ktorou vecne atakuje postup žalovanej v rámci exekučného konania v rozpore so zákonom) zároveň vylučuje možnosť vyslovenia porušenia základného práva na vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom, ktoré sťažovateľka s uvedeným postupom žalovanej spája (bod 16 tohto uznesenia).

33. Už citované závery dovolacieho súdu plne korešpondujú s premisami, na ktorých je postavená ustálená rozhodovacia činnosť ústavného súdu, podľa ktorej právo na súdnu ochranu zahŕňa právo na určitú kvalitu súdneho konania definovanú procesnými garanciami spravodlivého súdneho konania, medzi ktoré patrí aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorá má byť v konkrétnom prípade poskytnutá. Zásada spravodlivosti obsiahnutá v práve na spravodlivé súdne konanie, ktoré vyplýva z čl. 46 ods. 1 ústavy, totiž vyžaduje, aby súdy založili svoje rozhodnutia na dostatočných a právne relevantných dôvodoch zodpovedajúcich konkrétnym okolnostiam prerokúvanej veci (m. m. III. ÚS 305/08).

34. Najvyšší súd v dôvodoch napadnutého uznesenia odpovedá na východiskové námietky uplatnené v dovolaní sťažovateľkou v kontexte argumentácie atakujúcej vadu zmätočnosti, ako aj nesprávne právne posúdenie veci ústavne akceptovateľným spôsobom, pričom jeho odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom uznesení nemožno považovať za svojvoľné ani za zjavne neodôvodnené.

35. Uvedené čiastkové závery týkajúce sa námietok sťažovateľky o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania podaného podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP boli podkladom na záver ústavného súdu o tom, že medzi napadnutým

uznesením najvyššieho súdu a obsahom označených práv na súdnu ochranu a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní relevantnú časť ústavnej sťažnosti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok:

36. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy napadnutým uznesením najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti uviedla, nevyplýva žiadna možnosť ich porušenia, ktorej reálnosť by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

37. Pokiaľ totiž sťažovateľka porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy odvíja od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu uvedeného práva, je logické, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a 4 ústavy.

38. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

39. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky nezaoberal, pretože rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. júla 2024

Miloš Maďar
predseda senátu